

Provinciale Staten discussiëren over Vitens-besluit Israël

Het beëindigen door Vitens van de samenwerking met het Israëlische waterbedrijf Mekorot blijft de gemoederen bezighouden in Fryslân, de grootste aandeelhouder. Morgen debatteren Provinciale Staten over de kwestie.

Wybe Fraanje

Leeuwarden | De ChristenUnie dient in de Statenvergadering van morgen een motie in, waarin Fryslân Vitens oproept om het besluit de samenwerking met Mekorot op te zeggen, terug te draaien. Fryslân bezit 13 procent van de aandelen in Vitens, en is daarmee de grootste aandeelhouder. De motie kwam mede tot stand nadat de pro-Israëlische lobbystichting Werkgroep voor Accuratesse en Authenticiteit in Reportages, die de Staten per brief opriep om Vitens te gispen voor de beëindiging van de medewerking.

„Vitens zegt zich buiten het politieke debat te willen houden, maar door de samenwerking met Mekorot op te zeggen neemt ze juist wel een politiek standpunt in”, licht CU-fractievoorzitter Anja Haga toe. „Veel kunnen wij als Staten van Fryslân natuurlijk niet doen, maar als grootaandeelhouder kunnen we wel de vraag stellen het besluit te heroverwegen.”

De ChristenUnie betoogt dat Mekorot zowel water levert binnen als buiten de Groene Lijn (de grens die tot 1967 liep tussen Israël en de door Jordanië bezette Westelijke Jordaanoever), en dat het leveren van water los moet staan van de aanspraak die Israël en de Palestijnen maken op de gebieden. „Israël is verantwoordelijk voor het leveren van essentiële voorzieningen”, aldus Haga. „Het is niet logisch dat Israël de bewoners buiten de Groene Lijn in de kou laat staan. Je kunt dus van Mekorot niet verwachten

dat het niet opereert in de bezette gebieden.”

Bedrijven moeten zich volgens de ChristenUnie helemaal niet met de kwestie bemoeien. „De toekomst van de inwoners van de bezette gebieden moet in vredesonderhandelingen worden besproken en niet via boycotts van bedrijven. Als bedrijven dat doen komt er alleen maar ruis op de lijn, dat komt de onderhandelingen niet ten goede. Vitens moet geen onderscheid maken wie waar woont.”

„Het is verstandig van de ChristenUnie om dit onderwerp op de agenda van de Statenvergadering te zetten”, reageert voorzitter Johan Tjalsma van coalitiefractie CDA. „Wij zijn voor 13 procent aandeelhouder, dus moeten wij hier wat vinden.”

Het CDA heeft nog geen eensluidend standpunt geformuleerd. „De kwestie speelt zeer in onze fractie. Persoonlijk vind ik het stopzetten van de samenwerking een te vroege actie van Vitens.”

Oppositiefractie VVD heeft al schriftelijke vragen over de zaak gesteld aan het college. „Wij vinden het besluit van Vitens erg kort door de bocht, en we vragen ons af of het besluit niet onder druk tot stand is gekomen. Daar willen wij het fijne van weten”, aldus fractievoorzitter Klaas Kielstra. „De provincie heeft 55 miljoen euro in Vitens-aandelen gestoken, en het college heeft aangegeven dat we daardoor invloed kunnen uitoefenen. Nou, dan willen wij precies weten op welke gronden dit besluit tot stand is gekomen.”

Voorzitter Remco van Maurik van coalitiefractie PvdA, die mor-

Het kantoor van Vitens in Leeuwarden. Foto: Frans Andringa

In reactie op de maatschappelijke commotie schort Vitens ook de samenwerking met de Palestijnse Waterautoriteit op

genochtend samenkomt om een standpunt in te nemen: „Wij beseffen dat het een heel lastige situatie is, daar in het Midden-Oosten, en dat het heel moeilijk is om daar vanaf hier iets zinnigs over te zeggen. Ik kan me wel goed voorstel-

len dat een bedrijf voorzichtig is.”

Ook elders in Nederland zijn aan overheden die aandelen in Vitens hebben kritische Staten- en raadvragen gesteld over de Vitens-boycot. Op initiatief van de SGP komt er in de Tweede Kamer een debat over.

Neutraal

Vitens heeft de aandeelhouders inmiddels in een brief een nadere toelichting gegeven op de kwestie. 'Daar waar Vitens zich neutraal heeft willen opstellen en volledig in lijn heeft willen handelen met het ontmoedigingsbeleid, is het meegezogen in politieke standpunten, meningen, beschuldigingen en sympathiebetuigingen waar het ver van weg had wil blijven.'

In reactie op de maatschappelijke commotie schort Vitens ook de samenwerking met de Palestijnse Waterautoriteit op, waarmee het samenwerkte om onder meer lekken in de waterleiding op de Wes-

telijke Jordaanoever te herstellen en te voorkomen. 'Gezien de gevoelige politieke context zal Vitens ook de intentie met de Palestijnse Waterautoriteit opnieuw evalueren. Wij hebben de intentie tot samenwerken *on hold* gezet en wachten een rustig moment af voor een definitieve beslissing.'

Daarbij zal overlegd worden met het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken. In de brief wijst Vitens op de rol van dat ministerie, dat een 'ontmoedigingsbeleid' voert ten aanzien van zakelijke samenwerking met Israëlische bedrijven. Tijdens een gesprek heeft BuZa Vitens 'uitgebreid gewezen' op dat ontmoedigingsbeleid. 'Buitenlandse Zaken geeft formeel aan geen problemen te hebben met een samenwerking met Mekorot, zolang het maar om projecten binnen de Groene Lijn gaat. Het ontmoedigingsbeleid betreft projecten buiten die Groene Lijn', aldus de Vitens-brief.